

Prawa pracowników w fabrykach współpracujących z Nike

Jędrzej Witkowski

W 1996 roku amerykańska telewizja CBS pokazała przykłady łamania praw człowieka w fabrykach produkujących wyroby noszące markę Nike. Sprawa dotyczyła fabryk ulokowanych w Wietnamie, które produkowały towary na zamówienie amerykańskiej korporacji. Naruszenia udokumentowała organizacja Wietnam Labour Watch.

Stawki godzinowe wypłacane pracownikom (około 20 centów za godzinę) były znacząco niższe niż przewidziana prawem Wietnamu płaca minimalna. W fabrykach zdarzały się przypadki kiedy pracownicy były przez kierowników uderzane w głowę lub zmuszane do klęczenia za karę za słabe szycie. Pracownicy były również zmuszane do wyrabiania nadgodzin aby wypełnić dzienną normę produkcji, która ustalona była na zbyt wysokim ich zdaniem poziomie.

Program wywołał szeroką reakcję w wielu krajach świata i doprowadził do podjęcia działań mających na celu zaprzestanie podobnych praktyk. Konsumenci i grupy obywatelskie pisały listy do siedziby korporacji w Oregonie w USA. Wiele osób zaczęło bojkotować te produkty.

Działania w krajach, w których sprzedawane są produkty Nike zachęciły również robotników z fabryk w Azji do podjęcia krótkotrwałych strajków.

W odpowiedzi na te działania Nike podjęło odpowiednie zobowiązania – przyłączyło się do paktu przeciw wykorzystywaniu pracowników wynegocjowanego wspólnie przez związki zawodowe, korporacje i grupy obywatelskie. W pakcie Nike zobowiązał się między innymi do wypłacania robotnikom pensji minimalnych i nie przekraczania 60-godzinnego tygodnia pracy.

W konsekwencji podjętych działań Nike przyjął kodeks postępowania, który reguluje praktyki w firmach produkujących dla Nike. Korporacja podjęła również inwestycje w społecznościach lokalnych, w których ulokowane są fabryki.

Wiele grup obywatelskich i związków zawodowych cały czas krytykuje praktyki Nike i podkreśla fakt, że przychody ze sprzedaży produktów Nike nie są dystrybuowane w sprawiedliwy sposób.

Źródło: www.sai.gov/~nike/ i www.nike.com

	Tekst powstał w ramach projektu „Patrz i zmieniaj” finansowanego przez Unię Europejską.
	Kurs internetowy „Edukacja globalna z klasą” powstał w ramach projektu o tej samej nazwie współfinansowanego w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2011 r.
	Prawa do wykorzystywania tekstu posiada Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej. Jego wykorzystanie jest możliwe na warunkach określonych w licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 3.0 Polska.